

INFORMACION PER NDERVEPRIMIN ME MJEDISIN

“PULARI” (MBARESHTIMI INTESIV I PULAVE)

(Sipas Vendimit nr. 686 datë.29.07.2015)

Subjekti:FARMER TRADE sh.p.k

Përgatiti për “GBA STUDIO”: Msc. Ing.Mjedisi Denisa KOLA

Elgardi Bixha

PRILL 2016

PERSHKRIMI I PROJEKTTIT

HYRJE

- 1) Pershkrim i mbuleses bimore**
- 2) Informacion per pranine e burime ujore**
- 3) Identifikimi i ndikimeve te mundshme negative**
- 4) Pershkrim i shkurter per shkarkimet e mundshme ne mjedis**
- 5) Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve**
- 6) Mundesia e rehabilitimit te mjedisit**
- 7) Masat e mundshme per shmangien e ndikimeve negative**
- 8) Ndikimet e mundshme ne mjedis**

HYRJE

Maredhenia mjedis-shendet dhe implikimet e saj

Mjedisi dhe njeriu nderveprojne ne menyre intensive duke shkaktuar efekte te ndersjellta tek njeri-tjetri. Kjo gje vihet re me shume ne ditet e sotme fale zhvillimit industrial, teknologjik, infrastrukturor, urbanizimit masiv, etj. Aktualisht, shumica e vendeve po perballen me nje sere problematikash te reja sociale e mbi te gjitha shendetesore te shkaktuara nga demtimi i mjedisit. Kjo pasi veprimtarite dhe aktivitetet qe njerezit kryejne per te siguruar jetesen e perditeshme ne menyre te pashmangshme ndikojne ne mjedis. Njeriu mund te shkaktojë ndotjen perms prodhimit apo konsumit, kur perdor energji, lende djegese, kur prodhon mbeturina apo keqperdor burimet e tjera natyrore. Aktivitetet ekonomike kane gjithashtu ndikime te konsiderueshme ne mjedis. Ato perdorin energjine per makinerite, lendet djegese per transport, apo lenden e pare per prodhim. Ne perfundim te ciklit prodhues krijojne mbetjet te cilat duhet te perpunohen. Keshtu pra, aktiviteti human pervec se rrit mireqenien tone, sjell efekte te demshme qe nuk mbeten vetem tek mjedisi. Keto efekte reflektohen ne problem shendetesore ne probleme sociale si dhe ne vete cilesine e jetes se njerezve.

1) Pershkrim i mbuleses bimore

Ndryshueshmeria biologjike paraqitet e varfer, flora ne zone eshte me zhvillim te dobet. Territori ne studim karakterizohet nga nje ultesire me nje shtrirje pak a shume horizontale me pjerresi drejt veriu, me kuota qe levizin ne kufijte 70 – 155m mbi nivelin e detit, te dominuara kryesisht prej rrafshinave te pershkruara nga kuota 150m. Terreni i zones eshte fushor dhe pa pjerresi. Territori ka nje peisazh te thjeshte tipike e nje zone rurale dhe e azhornuar si zone industriale dhe komerciale. Zona eshte ne pergjithesi e mbulur nga barishte. Zona ne vleresim vleresohet si toke e llojit are ku sot nuk eshte e shfrytezuar per qellime bujqesore apo blektorale, eshte nje perfaqe toke me pamje te thjeshte dhe me pamje nga rruga internacionale.

2) Informacion per pranine e burime ujore

Qyteti i Tiranës konsumon një sasi të madhe uji të pijshëm e teknologjik dhe kërkesat janë vazhdimisht në rritje. Prioritet të veçantë ka monitorimi i ujrave nëntokësore në Basenin e Erzen-Ishmit, në të cilin janë kryer shumë shpime hidrogeologjike nga firma private, shpesh pa projekte e pa miratim nga institucionet përkatëse. Kjo ka çuar në uljen e nivelit të ujërave nëntokësore dhe zvogëlimin e prurjes në shpimet e shfrytëzimit. Pasoja mjaft negative ka shkaktuar sidomos shfrytëzimi i tarracave lumore për materiale ndërtimi. Kjo ka sjellë daljen jashtë përdorimit të shumë shpimeve për ujë, si dhe të disa ujësjellësve, duke zvogëluar mjaft sasinë e ujit. Ky shfrytëzim ka dëmtuar zonën ujëmbajtëse ZaII-Herr në të cilën janë shfrytëzuar mbi 100 l/sek, ndërsa sot rrezikohet dhe shpimi hidrogeologjik për fshatrat

Qerkezë-Tapize Kasalle. Rrezik i madh për ujërat nëntokësore të basenit është ndërtimi në zonat e mbrojtjes sanitare deri dhe në ato të rreptësisë sanitare të shpimeve të shfrytëzimit, gjë që mund të shkaktojë ndotjen e ujërave nëntokësore në këto zona.

3) Identifikimi i ndikimeve të mundshme negative

- ndikimet negative në karakteristikat fizike të zonës së projektit

Sipërfaqja në të cilën do të bëhet shfrytëzimi nuk duket nga qendrat e mëdha të banuara, me përjashtim të rasteve të kalimtareve që udhetojnë në rrugën pranë.

Duhet theksuar se sipërfaqja që do të shfrytëzohet është pak a shumë horizontale me pjerrësi nga veriu, me kuota që levizin në kufijte 70-155m mbi nivelin e detit. Aktiviteti "PULARI" prek perkohësisht peizazhin ekzistues dhe topografinë e saj për gjatë kryerjes së aktivitetit. Me masat që do të merren për rehabilitimin e saj, gjelberimin me bimë që rriten në zonë, gjatë ushtrimit të aktivitetit dhe në mbyllje të aktivitetit, peizazhi dhe topografia e zonës do të përmirësohet dukshëm do të krijohet një ambient panoramik i këndshëm për syrin e njeriut dhe lodhës. Dëmtimi i vegjetacionit bimor, sidomos gjatë punimeve dhe shfrytëzimit të shkallës së parë dhe të dytë është faktor negativ. Nga dëmtimet e pyjeve është rritur dukshëm erozioni, është ulur ndjeshëm numri i shpendëve dhe folezimi i tyre, janë çrregulluar agroekosistemet, ndjehet mungesa e rolit të tyre pastrues, shëndetësor etj.

Mbarendimi intensiv i pulave do të bëhet me një teknologji moderne.

- ndikimet negative në habitatet dhe biodiversitetin e zonës së projektit

Zona ku do të ushtrohet aktiviteti "PULARI" nuk ka bimesi të lartë është e mbuluar me shkurre dhe në vende të vecanta është tokë djerre. Në këto zona nga vërtetimi që kemi bërë në vendin ku do të ushtrohet aktiviteti nuk ka bimesi përveçse barishte.

Nga ky aktivitet nuk dëmtohet flora dhe fauna e rrezikuar e përcaktuar në VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar në urdherin e Ministrisë nr. 146, dt. 8.5.2007. Nga subjekti në zbatim të projektit do të merren masa që zona në fjalë të jetë gjithmone e kufizuar dhe të rehabilitohet duke u pyllëzuar.

Zona në fjalë nuk përfaqëson zonë me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për "Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundshme" për tu shpallur "Peizazh i mbrojtur".

- Shkarkimet në mjedis dhe prodhimi i mbetjeve

Nga procesi i punës në rrugë teknologjike, dalin mbetje të ngurta (dhe pse këto janë në sasi të vogla) të cilat dalin nga aktiviteti jetësor i punës. Këto mbetje mbledhen nëpërmjet koshave të vendosur në ambientet e punës dhe prej atyre shkarkohen në vendin e depozitimit të mbetjeve të ngurta të përcaktuara nga komuna.

- ndikimet negative shtese (kumulative) në cilësinë e mjedisit në zonën e projektit dhe burimet natyrore si mineralet, pyje, burimet ujore.

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Mbareshtimi intensiv i pulave pra "Pularia" eshte nje proces i thjeshte pune,. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e punes lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja dhe godina qe do t'i nenshtrohet procesit te punes nga subjekti FERMER TRADE eshte e marre me qera.

- ndikimet sociale te projektit te tilla si ndryshimi i perdorimit te tokes dhe shqetesimet qe mund te lindin nga ndikimet ne mjedis te projektit (si zhurmat, pluhuri, perdorimi i burimeve natyrore etj).

Ky aktivitet do te kryet larg zonave te banuara, ne shpatin e kodres me deponitime gjeologjike. Zbatimi projektit nuk kerkon ndryshime ne popullsi, spostime te zonave te banuara ose krijimin e zonave te reja banimi,etj. Aktiviteti i mbareshtimit intensiv te pulave do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit.

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

Qytetet e mbedha si Tirana e kane te pashmangshme efektin e zhurmave, por qendra e qytetit te Tiranës eshte e zhurmshme. Disa prej faktoreve qe ndikojne ne krijimin e zhurmave jane: ndertimi, trafiku, mungesa e parkimit, aktivitetet private etj. Trafiku eshte burimi kryesor i zhurmave ne mjediset perreth kesaj zone kryesisht urbane, ku konstatohet se nuk ka nje mbikalim te normes se lejuar, te cilat jane 52db ditën dhe 42db natën.

Zhurmat ne objektin e shfrytezimit do te shkaktohen vetem si pasoje e punes se mjeteve te ngarkimit, si dhe atyre te transportit. Subjekti FERMER TRADE aplikon teknologjine me te fundit per mbareshtimin e pulave, ku vibrimet dhe zhurmat kane treguar nje ulje prej te pakten 35-40% te impakteve te vibrimeve. Zhurma eshte nje tingull dhe ne fazat e aktivitetit nuk e kalon pragun e dhimbjes, por zhurma nuk akumulohet prandaj nuk ka ndikim ne mjedis.

4) Pershkrim i shkurter per shkarkimet e mundshme ne mjedis

shtrirja fizike dhe kohezgjatja e ndikimeve te identifikuara

a.Shtrirja fizike- Vlereson siperfaqen apo dimesionin hapsinore te nje ndikimi te dhene ne raport me burimin qe gjeneron ate ndikim, p.sh. ndikimi ne toke nga shfrytezimi eshte nje ndikim saktesisht i percaktuar i cili mund te matet , por ne se do te ket erozion te tokes ndikimi rritet ne permasa fizike te siperfaqes se marre per studim.

b. Kohezgjatja e ndikimit – Vlereson se sa do te zgjase nje ndikim i caktuar ne dimesionin kohe (ndikim i perhershëm apo i perkoshëm). Ndersa te gjitha ndikimet e tjera negative ne mjedis jane te perkoshme, si shkarkimet e ujit te rreshjeve, gjelberimit , etj

c.Kthyesmeria –Vlereson mundesin e kthimit te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e tij te me pareshme (aftesia per tu rehabilituar dhe regjeneruar).

d.Rendesia – Realizon nje vleresim total te tre permasave te mesiperme dhe njekoheesisht thekson vemendjen qe duhet patur per administrimin e ndikimit.

Ndikimet e parashikuara nuk kane shtrirje te madhe fizike, objekti i shfrytezimit ndodhet ne distance te konsiderueshme nga zona me e afert e banuar dhe nuk preket nga zhvillimi i ketij aktivitetit. Zhurmat qe krijohen kryesisht nga ardhja e automjeteve per tu furnizuar ne objekt me produktet qe prodhon ky subject. Analiza e frekuences te zhurmes te emetuar nga keto makineri dhe pajisje tregon se ato ndodhen nen mesataren e frekuences 100 – 150 Hz , e cila eshte e pranueshme nga veshi i njeriut . Koha ne te cilen do te jene te pranishme keto zhurma eshte vetem gjate dites, meqenese ne objekt do punohet vetem me nje turn. Niveli i zhurmave te ketyre mjeteve ne largesi nuk do te jete i madh dhe do te jete konform normave ne fuqi.

5) Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve dhe

6) Mundesia e rehabilitimit te mjedisit

Plani i emergjences dhe rehabilitimit

Si cdo veprimtari qe kryhet nga njeriu, eshte e pamundur te shmangen incidentet e ndryshme te cilat mund te shkaktohen nga faktore natyrore, ekologjik. Industrial, social, etj. Te cilat sjellin deme te menjehershme e te renda per jeten, per shendetin e populates dhe gjese se gjalle, per pasurite, per trashgimin kulturore dhe per mjedisin. Ne kete kuader duke marre ne considerate perpilimin e nje plani mbi “Emergjencen dhe Rehabilitimin”.

Emergjencat ne kete object mund te vijne nga:

- a) **Renia e zjarrit.** Ne rastet e renies se zjarrit, te territorin e subjektit ne fjale do te jet e afishuar skema e lajmerimit. Mbi bazen e kesaj skeme, personeli qe ndodhet ne object vepron duke bere njoftimin e PMNZSH me numrat e sjarrefikseve te afishuara ne tabelat perkatese. Brenda objektit do te funksionojte edhe lidhja telefonike fikse dhe telefonat celular qe do te vihen ne dispozicion per lajmerimin e zjarrefiksve. Personeli present bazuar ne skemen teknologjike e rendisin ne object, vepron menjeher me fikset e dores dhe tenton te kufizoj perhapjen e metejshme te zjarrit, kjo edhe nepermjet hidranteve te ujit present ne objekt.
- b) **Renia nene tension.** Duke u nisur nga specifika qe kan makinerit dhe pajisjet elektrike, eshte marr ne konsiderate edhe mbrojtja nga renia nen tension e paisjeve dhe personelit. Lihet per detyre qe drejtuesi teknik I aktevitetit te percaktoj dhe ndjek veprimet e menjehershme ne raste te tilla.
- c) **Shkarkimet atmosferike.** Edhe shkarkimet atmosferike jane nje potencial I renies se zjarrit ne object apo demtim te jetes se njerezve. Sipas investitorit, te gjitha objektet me lartesi ne piken me te larte, si shtylla ndricimi dhe shtyllat e furnizimit me energji elektrike ajrore jane te perfshira ne sistemin e mbrojtjes nga shkarkimet atmosferike.
- d) **Nga termetet.** Leja e ndertimit leshuar nga organet kompetente, si dhe leshimi I lejes se shfrytezimit te objektit detyrimisht kan patur ne konsiderat edhe domosdoshmerin e sigurise se objektit per te perballur lekundjet sizmike.

e) **Nga permbytjet.** Objekti është i rrethuar edhe në rast permbytjesh të mëdha, janë mundësitë e hapjes në disa drejtime të avllis për të qarkulluar uji I tepert.

Duke u bazuar në Ligjin “Për emergjencën civile” subjektit I del si detyrë:

1. Te organizojë grupin permanent të punës për emergjencën të drejtuar nga administratori.
2. Te organizohet trajtimi i punonjësve mbi detyrat e secilit sipas vendit të punës dhe të gjithë grupit të interesit.
3. Te organizojnë në rast nevojë evakuimin e punonjësve dhe të verë në veprim situatën emergjente.
4. Te organizohet dhënia e ndihmës së shpejtë në rast të emergjencës apo të aksidentëve në punë.
5. Te merren masa për lirshmerinë e rrugëve të kalimit në lidhje me shërbimin e mbrojtjes nga zjarri për ardhjen e zjarrfikësve.
6. Te mbahen në gadhmeri të vazhdueshme kutia e ndihmës së shpejtë dhe mjeteve zjarrefikese.
7. Në rast të ndodhjes së ndonjë ngjarjeje me dëm të cdo dimensionit të hartohet plan masash për rehabilitimin e tij duke vendosur edhe afate.
8. Në rast se aktiviteti do të mbyllet të merren masa për mirëmbajtjen e tij, si dhe të përcaktohet plani i rehabilitimit të territorit.

7) Masat e mundshme për shmangien e ndikimeve negative

Masat zbutëse të ndikimeve negative konsistojnë në marrjen e masave për uljen e ndotjeve gjate punimeve, në ajër, të pluhurave dhe zhurmave, si dhe uljen e efekteve negative hapsinore të territorit, faunës dhe floras. Për pikesynimi i studimit mbetet rehabilitimi i tokës dhe evitimi në maksimum i erozionit.

Identifikimi i masave për të eliminuar apo zbutur ndikimet negative në mjedis

Masat që duhen konsideruar për ndikimin në mjedis janë:

1. Duhet të tregohet kujdes në respektimin rigoroz të kushteve teknike në objekt për të reduktuar mundësitë e rënies së zjarrit dhe avaritë në sistem duke shmangur ndotjen në mjedis. Të bëhet sipas grafikut vaksinimi i rregullt i shpendëve.
2. Parandalimi i shkarkimeve të mbetjeve në mjedisin e zonës
3. Lidhur me mbetjet e grumbulluara të menaxhohen në bashkëpunim me subjekte të licencuara ose me subjektin e grumbullimit të mbetjeve.
4. Të krijohen kushte optimale të jetesës për të mos patur humbje të marshimit të pulave.
5. Punojësit të jenë të trajnuar paraprakisht dhe të jenë vazhdimisht në mbikqyrjen e drejtuesit teknik gjate proceseve të punës.

6. Mbjellja ne territory ka koeficient mbi optimalen I lihet detyre te vazhdoje te rritet, me brez tjeter pemesh te larta pergjate murit rrethues te prones, ne menyre qe te reduktoje impaktin ne peizazh.
7. Te vazhdohet te kryhet menaxhimi I integruar I mbetjeve te extremeve te shpendeve, ne menyre qe te mos jene nje problem mjedisor I zones dhe mjedisit ujqor.

8) Ndikimet e mundshme ne mjedis

Objekti eshte ne brendesi te territorit te vendit dhe nuk ka ndikime nderkufitare.

